Universitatea Babeş–Bolyai, Cluj–Napoca
Facultatea de Teologie Greco-Catolică – Departamentul Oradea
Anul universitar 2017-2018

Semestrul 1

I. Informaţii generale despre curs

Titlul disciplinei: Chestiuni de istoria doctrinei sociale a Bisericii
Codul: KMR 0136
Numărul de credite: 7
Locul de desfăşurare: Departamentul din Oradea, str. Parcul Traian, 20, Aula 1
Programarea în orar a activităţilor: 1 oră curs + 2 ore seminar / săptămână

II. Informaţii despre titularul de curs

Nume, titlul ştiinţific: lector dr. Călin-Ioan Duşe
Informaţii de contact: calin_duse@yahoo.com
Program de audienţă: joi,10:00 – 12:00

III. Descrierea disciplinei:

Disciplina «Chestiuni de istoria docrinei sociale a Bisericii » urmăreşte: 1) familiarizarea cu doctrina socială a Bisericii, oferind principii şi orientări universale, a căror aplicare în diferite domenii ale vieţii culturale, sociale, economice şi politice, pot fi de asemenea de amploare universală, sau să privească numai anumite locuri sau timpuri, în raport cu circumstanţe, evenimente, contexte istorice şi socio-culturale care cer intervenţii normative şi orientări aparte; 2) În elaborarea şi în oferirea doctrinei sale sociale oamenilor, Biserica nu porneşte de la presupunerea că este sau poate fi în lume o ordine socială perfectă, care s-ar putea identifica cu un anumit sistem cultural, social, economic şi politic al acestei sau al altei epoci istorice, ci în baza principiilor sale doctrinale referitor la relativitatea,

situaţia de provizorat şi perfectibilitatea formelor de cultură şi de viaţă a experienţei sale de umanitate, ea îţi oferă precepte şi criterii pe care le consideră corespunzătoare postulatelor raţiunii umane şi pe care le găseşte repetate şi confirmate în tezaurul credinţei încredinţat păstrării pazei şi învăţăturii sale.

După câteva noţiuni introductive ce privesc importanţa studierii istoriei doctrinei sociale a Bisericii, vor fi tratate unele teme considerate a fi de actualitate.

IV.Bibliografia obligatorie:

CONCILIUL ECUMENIC VATICAN II, Arhiepiscpoia Romano-Catolică de Bucureşti, 1999.

CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, Editura ARC Bucureşti,1993.

COMISIA PONTIFICALĂ PENTRU COMUNICAŢIILE SOCIALE, Instrucţia *Communio et Progressio,* (23 martie 1971), Editura Presa Bună, Iaşi, 2003.

*** *Etica în Comunicaţiile Sociale,*(4 iunie 2000) Editura Presa Bună, Iaşi, 2000.

*** *Pornografia şi violenţa în mijloacele de comunicare: un răspuns pastoral,* (7 mai 1989), Editura Presa Bună, Iaşi, 2002.

DUŞE, Călin Ioan *L'importance de la famille dans les écrits des Pères cappadociens,* în Simpozionul internaţional Şcoala Ardeleană, ed. a X-a, cu tema: *Familia creştină Fundamente antropologice, iubire şi sexualitate în celibat şi căsătorie*, coordonator, Oradea 8-10 octombrie 2015, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2016, pp. 105-118.

*** *Importanţa scrierilor Sfântului Simeon Noul Teolog* în, Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Graeco-Catholica Varadiensis, 1-2, 2014, pp.131-140.

*** *Împăratul Contantin cel Mare – piatră de temelie în promovarea şi apăratrea creştinismului*, în simpozionul, *Epoca, personalitatea şi contribuţia împăratului Constantin cel Mare la libertatea şi consolidarea Bisericii creştine,* Oradea, 23 - 24 Mai 2014, pp. 286 – 315, Editura Universităţii din Oradea 2014.

*** *Constantin cel Mare şi creştinismul,* în Simpozionul internaţional *Secularizarea şi Europa contemporană – particularităţile Europei Centrale şi*

de Est – Simpozion internaţional, Oradea 4 – 5 Martie 2011, coordonator ştiinţific, Galaxia Gutenberg, 2013, pp. 87 – 101.

**** Rugăciunea în tradiţia bizantină, un răspuns la secularizarea contemporană*, în Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Graeco-Catholica Varadiensis, 1-2, 2013, pp. 67-76.

**** Importanţa familiei în scrierile Sfinţilor Vasile cel Mare şi Grigore din Nazianz,* în *Teologie şi spiritualitate în operele Sfinţilor Vasile cel Mare şi Grigore din Nazianz*, Simpozion internaţional Oradea, 28 – 30 Aprilie 2009, coordonator ştiinţific, Galaxia Gutenberg, 2013, pp.122-132.

**** Viaţa Sfântului Vasile cel Mare un model pentru tinerii de azi*, în *Biserica în lumea contemporană Gaudium et Spes*, Simpozion internaţional Oradea, coordonator ştiinţific, 3-4 aprilie 2008, Presa Universitară Clujeană, 2008, pp. 117-132.

**** Sfântul Simeon Noul Teolog în spiritualitatea răsăriteană,* în *230 de ani de la Înfiinţarea Eparhiei Române Unite de Oradea Mare* – trecut, prezent şi viitor, Simpozin internaţional Oradea, 9-11 mai, 2007, pp. 121-139, Presa Universitară Clujeană, 2008.

**** Importanţa virtuţilor pentru dobândirea mântuirii, în viaţa şi opera Sfântului Simeon Noul Teolog,* în *Tradiţie şi modernitate în societatea românească în noul context creat de aderarea la Uniunea Europeană*, Simpozion internaţional Oradea, 9-10 octombrie, 2007, pp. 346-362, Editura Universităţii din Oradea, 2007.

**** Virtutea milosteniei în opera Sfântului Ioan Gură de Aur,* în *Teologie şi Societate în opera Sfântului Ioan Gură de Aur la 1600 de ani de la intrarea sa în veşnicie*, Simpozionul internaţional-Oradea, 22-23 mai 2007, Editura Universităţii din Oradea, 2007, pp.262-276.

**** Sfântul Ioan Gură de Aur propovăduitor al milostemiei*, în revista Teologia, nr. 2, 2007, pp.136-163.

**** Asceza la Sfântul Grigorie de Nyssa,* revista Orizonturi Teologice, nr. 1-2, 2005, pp.175-187.

**** Concepţia Sfântului Grigorie de Nyssa despre păcat,* revista Orizonturi Teologice, nr. 3-4, 2004, pp. 78-87.

**** Desăvârşirea creştină la Sfântul Ioan Gură de Aur,* revista Orizonturi Teologice, nr. 4, 2001, pp. 95-104.

**** Asceza în primele veacuri ale creştinismunlui,* revista Orizonturi Teologice, nr. 3, 2001, pp. 87-101.

*** *Despătimirea şi lucrarea Sfântului Duh,* revista Orizonturi Teologice, nr.2, 2001 pp. 125-133.
*** *Taina Sfintei Spovedanii la Sfântul Simeon Noul Teolog,* revista Orizonturi Teologice, nr.1, 2001, pp.104-115.
*** *Vederea luminii dumnezeieşti după Sfântul Simeon Noul Teolog,* revista Orizonturi Teologice, nr.4, 2000, pp. 102-121.
*** *Taina Sfântului Botez la Sfântul Simeon Noul Teolog,* revista Orizonturi Teologice, nr.3, 2000, pp. 164-172.
*** *Îndumnezeirea după Sfântul Simeon Noul Teolog,* revista Orizonturi Teologice, nr.2, 2000, pp.108-126.
*** *Viaţa duhovnicească după Sf. Simeon Noul Teolog*, revista Credinţa Ortodoxă, nr.2, 1999, pp. 144-162.
GÂNDIREA SOCIALĂ A BISERICII Fundamente-documente-analize-perspective Volum realizat şi prezentat de IoanI. Ică jr. şi Germano Marani, DEISIS, Sibiu, 2002.
LARCHET, Jean-Claude: *ETICA PROCREAŢIEI în învăţătura Sfinţilor Părinţi,* Traducere din limba franceză de Marinela Bojin, Sofia, Bucureşti, 2003.
Mitropolitul Hieroteos Vlachos, PSIHOTERAPIA ORTODOXĂ- continuare şi dezbateri- Traducere din limba greacă: prof. Ion Diaconescu şi prof. Nicolae Ionescu, Sofia, Bucureşti, 2001.
MĂRTINCĂ, Isidor: *Cultura şi educaţia în doctrina socială a Bisericii,* Editura Universităţii din Bucureşti, 2004.
*** *Doctrina socială catolică,* Ed. ARC Bucureşti,1997.
*** *Etica doctrinei sociale creştine,* Ediţia a II-a revizuită şi adăugită, Editura Universităţii din Bucureşti, 2007.
QUASTEN, Johannes: *Initiation aux Pères de l'Église*, vol. I, II şi III (trad. din engleză de J. Laporte), Cerf, Paris 1955; 1958; 1962.
VOICU,Constantin – DUMITRAŞCU, Nicu: *Patrologie,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucureşti 2004.
VOICU Constantin, Patrologie, Vol. I, Editura Basilica, București, 2009.
VOICU Constantin, Patrologie, Vol. II, Editura Basilica, București, 2009.
VOICU Constantin, Patrologie, Vol. III, Editura Basilica, București, 2010.
VOICU Constantin, COLDA Lucian Dumitru, Patrologie I, Editura Basilica, București, 2015.
VOICU Constantin, COLDA Lucian Dumitru, Patrologie II, Editura Basilica, București, 2015.

VOICU Constantin, COLDA Lucian Dumitru, Patrologie III, Editura Basilica, București, 2015.
VON CAMPENHAUSEN, Hans: *Părinţii greci ai Bisericii; Părinţii latini ai Bisericii*, 2 vol. [trad. din l. germană de Maria M. Anghelescu], Humanitas, Bucureşti 2005.

IV. Materiale folosite în cadrul procesului educaţional specific disciplinei:

În timpul expunerii conţinutului cursului, indicaţiile toponimice şi corelaţiile istorice vor fi ilustrate pe hărţi istorice de perete şi prin proiectarea hărţilor sau a unor tabele istorice sinoptice, cu ajutorul epidiascopului, din atlase de istorie şi istorie ecleziastică. Întreg acest material didactic se găseşte în dotarea departamentului facultăţii.

V. Planificarea întâlnirilor de curs:

1 oră curs /săptămână; 14 săptămâni de activităţi didactice

Săptămana 1
Curs: Introducere în istoria doctrinei sociale a Bisericii.

Săptămâna 2
Curs: Familia creştină: Importanţa şi rolul acesteia în cadrul Bisericii şi societăţii.

Săptămâna 3
Curs: Sterilitatea. Sterilitatea în Sfânta Scriptură.

Săptămâna 4
Curs: Sterilitatea după Sfinţii Părinţi.

Săptămâna 5
Curs: Contracepţia. Poziţii care exclud total contracepţia. La Părinţii răsăriteni.

Săptămâna 6
Curs: Contracepţia la Părinţii latini. Concluzii.

Săptămâna 7

Curs: Poziţii compatible cu practicile anticoncepţionale. Concluzii.
Săptămâna 8
Curs: Avortul.Reprobaţiuni patristice şi canonice. Părinţii răsăriteni.

Săptămâna 9
Curs: Părinţii latini,textele canonice. Raţiunile invocate.

Săptămâna 10
Curs: Implicaţiile distincţiei între embrionul format şi embrionul încă neformat. Sfânta Scriptură.

Săptămâna 11
Curs: Părinţii răsăriteni, Părinţii latini.

Săptămâna 12
Curs: Statutul embrionului. Părinţii răsăriteni, Părinţii latini.

Săptămâna 13
Curs: Embrionul, fiinţă umană în devenire. Destinul postum al embrionului şi fetusului. Poziţia Părinţilor răsăriteni şi latini.Concluzii.

Săptămâna 14
Curs: Educaţia creştină a copiilor.

VI. Modul de evaluare:

Evaluare periodică, prin verificări parţiale (scrise, cca. 30 min.) pe parcursul semestrului la orele de seminar, calificativul la aceste examinări reprezentând 20% din nota finală.

VII. Detalii organizatorice, gestionarea situaţiilor excepţionale:

Eventuale modificări în orar sau în locul de desfăşurare a cursului/seminarului vor fi anunţate cu cel puţin 24 ore înainte la Avizier şi evidenţiate în orarul afişat.
În cazul întârzierii titularului cursului/seminarului programat studenţii vor aştepta 15 minute după care vor putea părăsi aula/sala.
Reprogramarea activităţilor didactice care nu s-au putut desfăşura din motive obiective la data programată se va face cu consultarea reprezentanţilor de ani ai studenţilor, în "ferestrele" din orar.
În cazuri speciale, când cursurile nu se pot desfăşura la data stabilită, ele se vor recupera la o dată ulterioară, stabilită de comun acord.
Pentru a putea participa la colocviu este necesară participarea la testul din timpulsemestrului.
Plagiatul atrage după sine respingerea lucrării şi nepromovarea colocviului.
Frauda se pedepseşte cu exmatricularea.
Studenţii au dreptul să depună contestaţii în maximum 48 de ore de la comunicarea notelor, la secretariatul facultăţii. Nota finală la disciplina respectivă este cea obţinută în urma contestaţiei.

Bibliografia opţională:

ALBERIGO, G. (şi colectiv), *Les Conciles oecuméniques*, Tome I: *L'Histoire* [trad. din l. italiană de J. Mignon], Cerf, Paris 1994.
DI BERARDINO, Angelo [coord.]: *Dizionario patristico e di antichità cristiane,* 2 vol., Marietti, Casale Monferrato 1983.
CONGORDEAU, Marie Helene, *Embrionul şi sufletul lui la sfinţii Părinţi şi în izvoarele filozofice şi medicale greceşti,* traducere Maria Cornelia Ică jr. DEISIS, Sibiu, 2014.
MIGNE, Jean-Paul (accurante): *Patrologiae cursus completus. Series graeca*, 167 vol.
IDEM: *Patrologiae cursus completus. Series graeca*, 222 vol., Paris
PELIKAN, Jaroslav: *Tradiţia creştină. O istorie a dezvoltării doctrinei.* I: *naşterea tradiţiei universale (100-600)*, Polirom, Iaşi 2004.
PETERS, Gabriel: *Lire les Pères de l'Église. Cours de patrologie,* Desclée de Brouwer, Paris 1981.
«Collana Testi Patristici», Editrice Città Nuova, Roma.

«Părinţi şi scriitori bisericeşti» (colecţia), Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti.
«Sources Chrétiennes» (colecţia) 465 vol., Cerf, Paris 1948-.
http: //www.new-advent.org/fathers/html.